

**Национален договорен фонд
Експат България Шорт Софикс,
ISIN BG9000002196**

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА И
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2023 година**

Съдържание

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА	i
ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ	ix
ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПОЛИТИКАТА ЗА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯ	xi
Отчет за всеобхватния доход	9
Отчет за финансовото състояние	10
Отчет за промените в собствения капитал	11
Отчет за паричните потоци	12
Бележки към годишния финансов отчет	13
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР	1
ДЕКЛАРАЦИЯ	1

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
за периода, завършващ на 31 декември 2023 година
на национален договорен фонд „Експат България Шорт Софикс“
съгласно чл. 39 от Закона за Счетоводството

Национален договорен фонд „Експат България Шорт Софикс“ („Фондът“) е национален договорен фонд от отворен тип за инвестиране в ценни книжа и други ликвидни финансови активи, учреден и осъществяващ своята дейност в съответствие със Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране (ЗДКИСДПКИ), Закона за публичното предлагане на ценни книжа и подзаконовите актове по прилагането му, Закона за пазарите на финансови инструменти, Закона за задълженията и договорите и останалото приложимо законодателство на Република България.

Фондът е обособено имущество за инвестиране в ценни книжа и други ликвидни финансови активи с оглед постигане на инвестиционните си цели.

Фондът е обособено имущество с цел колективно инвестиране в прехвърляеми ценни книжа и други ликвидни финансови активи по чл. 38, ал. 1 от ЗДКИСДПКИ на парични средства, набрани чрез публично предлагане на дялове, което се осъществява на принципа на разпределение на риска, от управляващо дружество.

Фондът се организира и управлява от управляващо дружество „Експат Асет Мениджмънт“ ЕАД.

Управляващото дружество притежава разрешение за организиране и управление на Фонда, издадено от Комисията за финансов надзор, от 10 октомври 2019 г.

През отчетния период няма действия в областта на научно-изследователската и развойна дейност. „Експат България Шорт Софикс“ няма клонове.

Фондът е национален договорен фонд от отворен тип, който следва инверсно представянето на индекса SOFIX на Българска фондова борса, като се придържа към метода на пълно физическо репликиране. Регистриран е за търговия на Българска фондова борса с борсов код BGXS.

НДФ Експат България Шорт Софикс поддържа къси позиции в емисиите, съставляващи индекса SOFIX, в максимално близки до индекса тегла и при спазване на законовите лимити и ограничения в Правилата си. Това е основният индекс на Българската борса и се състои от 15-те най-ликвидни компании на БФБ. Доходността на Фонда следва тази на индекса с обратен знак, т.е. ако българският пазар поевтинее, дяловете на Фонда биха увеличили пропорционално пазарната си стойност, и обратното.

Нетна стойност на активите на Фонда

Съгласно чл. 174, ал. 4 ЗДКИСДПКИ „Нетната стойност на активите на национален договорен фонд от отворен тип не може да бъде по-малка от 100 000 лв. определен с правилата му.“ Съгласно чл. 15, ал. 1 от Правилата на Експат България Шорт Софикс нетната стойност на активите на фонда също трябва да е минимум 100 000 лв.

Нетна стойност на активите на Фонда (продължение)

Към 31.12.2023 г. общата стойност на активите на „Експат България Шорт Софикс“ възлиза на 192 381 лв. Задълженията са 88 488 лв. Нетната стойност на активите е 103 893 лв. Броят на дяловете в обращение към края на 2023 г. е 180 000 дяла, а към края на 2022 г. е 150 000 дяла. Реализираната ануализирана доходност от началото на публичното предлагане е минус 42.27%, а за 2023 г. е минус 22.35%.

Рисков профил

Рисковият профил на националния договорен фонд представлява количеството и вида риск, които Управляващото дружество поема чрез инвестиране на активите на Фонда, имайки за цел инверсно репликиране на Референтния индекс, който към датата на настоящия доклад е индекс от акции на SOFIX. В този смисъл, инвестирането в дялове на НДФ Експат България Шорт Софикс е свързано с поемане на висок риск, предвид факта, че Референтният индекс е съставен от акции.

По отношение на дейността си, НДФ Експат България Шорт Софикс е изложен на различни видове риск, оказващи въздействие върху неговите резултати. Основните рискове, които инвеститорите ще носят при инвестиране в дялове на НДФ Експат България Шорт Софикс, са:

Пазарен риск

Възможността да се реализират загуби поради неблагоприятни изменения в цените на ценни книжа, пазарните лихвени проценти, валутни курсове и други. Този пазарен риск засяга нетната стойност на активите на Фонда, която също ще варира в резултат на промените на пазарните цени на акциите и другите ценни книжа, в които Фондът е инвестирал.

Финансовите прогнози на Експат Асет Мениджмънт за Фонда отразяват резултатите, които ръководството счита за най-вероятни, въз основа на информацията, която е налична към датата на подписване на настоящия финансов отчет.

За да се оцени гъвкавостта на Фонда спрямо по-неблагоприятни резултати, за изпълнението на прогнозите беше направен анализ на чувствителността, за да отрази серия от сценарии, базирани на основните рискове за Фонда и перспективите за спад на икономиката, в която той осъществява дейността си.

Представянето на Фонда (измерено чрез изменението на параметъра „нетна стойност на активите за една акция или за един дял“) се влияе директно от движението на цените на финансовите инструменти в портфейла на Фонда.

Екстремни пазарни движения

Пазарната цена на финансовите инструменти, в които е инвестирал Фондът, може да варира поради възникнали промени в икономическата и пазарната среда, паричната политика на централните банки, деловата активност на емитентите, сектора, в който оперира емитентът и търсенето и предлагането на пазара на ценни книжа. В определени моменти цените на дяловете на пазара (фондовата борса) могат да варират значително. В случай на големи движения на Индекса, вкл. големи дневни движения, представянето на Фонда може да се отклони от инвестиционните си цели. Преоценката на Фонда ще варира в резултат на промяна на стойността на активите на Фонда и Референтния индекс.

Невъзможност на Управляващото дружество да се адаптира към пазарните промени

Фондът следва пасивна стратегия, т.е. не е активно управляван. Съответно Управляващото дружество няма да променя състава на портфолиото, освен за да следва близко общата доходност на Референтния индекс. Фондът не се опитва да „бие“ пазара и не предприема дефанзивни позиции, когато пазарът пада или се смята за надценен. Следователно увеличение на Референтния индекс може да доведе до спад на стойността на активите на Фонда.

Ликвиден риск

Риск, свързан с възможността от загуби или пропуснати ползи от наложителни или принудителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия (като например ниско търсене при наличието на свръхпредлагане).

Емитиране и обратни изкупувания

Ако поръчките за емитиране и обратно изкупуване на дялове са получени късно или не отговарят на изискванията в Проспекта и Правилата на Фонда, ще има закъснение между времето на подаване на поръчката и действителната дата на емитиране или обратно изкупуване. Такива отлагания или закъснения могат да доведат до намаляване на броя дялове или сумата на обратните изкупувания.

Търгуване на регулиран пазар

Не съществува сигурност, че ще бъде поддържана търговията на дяловете на Фонда, или че условията за допускане до търговия няма да се променят. Освен това търговията на дяловете на фондова борса може да бъде преустановена според правилата на съответната борса поради пазарните условия и инвеститорите може да не могат да продават дяловете си, докато търговията не бъде възстановена.

Нормативен риск

Проспектът на Фонда е изготвен в съответствие с действащите закони и регулации. Управляващото дружество и/или Фондът и неговите инвестиционни цели и политики могат да бъдат засегнати от бъдещи промени в законите и регулациите. Нови или модифицирани закони, правила и регулации в България или Европейския съюз могат да не позволят или чувствително да ограничат възможността Фондът да инвестира в определени инструменти. Те също може да възпрепятстват сключването на договори с определени трети страни. Това може да увреди способността на Фонда да изпълнява съответните инвестиционни цели и политики. Изпълнението на такива нови или модифицирани закони, правила и регулации може да доведе до увеличение на всички или някои разходи на Фонда и може да наложи реструктуриране на Фонда, с цел спазването на новите правила. Такова евентуално реструктуриране може да включва разходи за реструктуриране. Когато реструктуриране не е възможно, може да се прибегне към прекратяване на Фонда. Активите на Фонда и Референтния индекс подлежат на промяна в закони или регулации и/или такава промяна може да се отрази на стойността им и/или ликвидността им.

Операционен риск

Свързан е с възможността да се реализират загуби поради грешки или несъвършенства в системата на организация, недостатъчно квалифициран персонал, неблагоприятни външни събития от нефинансов характер, в т.ч. правен риск.

Риск от грешка при следване на Референтния индекс

Следването на Референтния индекс чрез инвестиране във всички позиции на индекса може да се окаже скъпо и трудно за изпълнение. Портфолио мениджърът може да използва оптимизационни техники като селекция на отделни позиции от Индекса в пропорции, които се различават от тези в Индекса. Употребата на такива оптимизационни техники може да увеличи грешката при следване и да доведе до различно представяне на Фонда спрямо Индекса. Също така съществуващи ограничения по или бъдещи промени в закона и регулациите на Фонда по отношение на, но не само, състава, концентрацията и начина на оценка на активите могат да доведат до невъзможността на Фонда да репликира индекса напълно с обратен знак. Също така борсово търгуваните фондове на пазари, характеризиращи се с ниска ликвидност, са изложени на по-голям риск от грешка при следване на индекс.

Референтен индекс

При наличие на събитие, което засяга Индекса, на Фонда може да се наложи да преустанови емитирането и обратното изкупуване на дялове. Преоценката на Фонда също може да бъде засегната. При продължаващи проблеми с Индекса Фондът ще предприеме съответни действия, които могат да намалят нетната стойност на активите на Фонда.

Системни рискове

Системните рискове зависят от общите колебания в икономиката и пазарите като цяло. Фондът не може да влияе върху системните рискове, но ги отчита и се съобразява с тях. Рискове, породени от политическата и икономическата конюнктура, са възможната нестабилност или военни действия в региона. Бедствията и аварията са фактори, усложняващи всяка система за управление на рисковете. Последствията са трудно предвидими, но достъпът до информация и прилагането на система за прогнозиране и действия в екстремни ситуации са възможни начини за минимизиране на отрицателния ефект.

Рискове за устойчивостта

Рисковете за устойчивостта представляват събития или условия от екологично, социално или управленско естество, които, ако настъпят, може да имат съществено отрицателно въздействие върху стойността на инвестициите. В изпълнение на чл. 3 от Регламент (ЕС) 2019/2088 дружеството е приело и прилага политика за интегрирането на рисковете за устойчивостта в процесите на вземането на инвестиционните решения за всички управлявани от дружеството предприятия за колективно инвестиране, в т.ч. и за Фонда. Основен принцип на политиката за интегрирането на рисковете за устойчивостта в процесите на вземането на инвестиционните решения е постигането на максимална финансовата възвръщаемост на инвестициите. Доколкото Фондът обаче е пасивно управляван и следва индекса по начина, предвиден в Правилата му, интегрирането на рисковете за устойчивостта при процесите на вземане на инвестиционни решения от страна на Управляващото дружество е неприложимо за този фонд.

Повишаващи се лихвени проценти и риск от рецесия

През изминалите години имаше продължителни периоди на исторически ниски лихвени проценти, което се промени през последната година, когато някои централни банки в световен мащаб започнаха да ги увеличават. Напоследък световните пазари преживяха значителна волатилност със значителни спадове както на пазарите на облигации, така и на пазарите на акции. Освен това централните банки по света повишиха лихвените проценти в опит да ограничат нарастващата инфлация. Бизнесът на Експат Асет Мениджмънт ЕАД се влияе пряко и косвено от промените в глобалните лихвени проценти.

Промените в лихвените проценти могат да повлияят на стойността на ценните книжа, в които инвестирме, което може да се отрази на стойността на управляваните активи от Експат Асет Мениджмънт ЕАД и на приходите на дружеството. За да управлява този риск, Експат Асет Мениджмънт ЕАД използва няколко стратегии, като инвестиране в ценни книжа с по-кратък падеж и поддържане на диверсифицирани портфейли. Освен това с цел управление на риска, Експат Асет Мениджмънт ЕАД подготвя стрес тестове на портфейлите за потенциални сценарии с движението в лихвените проценти.

Нашият бизнес се влияе от националните и световните икономически условия, които могат да се променят внезапно, както и от възприятията за тези условия и бъдещите икономически перспективи, като например опасенията за потенциална рецесия. Ако се развият рецесийни икономически условия, те вероятно ще имат негативно въздействие върху целия сектор на финансовите услуги, включително и върху нас. Промените в по-широките икономически условия не са предвидими и не могат да бъдат контролирани. Негативни последици за нашия бизнес могат да възникнат от ниски нива или спад на икономическия растеж, намаляване на

инвестициите в частен и рисков капитал, промени в разходите на клиентите, ограничения на наличността или увеличаване на разходите по кредитите и капитала, намаляване на публичните капиталови инвестиции, високи нива на инфлация, несигурност по отношение на фискалните, паричните и политическите въпроси, повишаване на референтните лихвени проценти.

Геополитически въпроси

Геополитическите въпроси, включително войната в Украйна, конфликта в ивицата Газа, както и напрежението в дипломатическите отношения, засягащи САЩ и други държави, и ограниченията върху международната търговия, могат да окажат влияние върху стабилността на финансовите пазари и световната икономика. Геополитическото напрежение, като търговски спорове или политическа нестабилност, могат да повлияят на стойността на инвестициите и да доведат до повишена пазарна волатилност. Продължаващите конфликти между Русия и Украйна, както и между израелци и палестинци имат потенциала да се отразят негативно на световните пазари и да повлияят на резултатите на определени сектори. Стратегиите за управление на геополитическия риск, които Експат Асет Мениджмънт ЕАД прилага, включват мониторинг на глобалните събития, поддържане на диверсифицирани портфейли и използване на инструменти за управление на риска, като например деривати.

Рисков профил и управление на риска

Рисковият профил на фонда може да се променя само с одобрение на Комисия за финансов надзор, отразено в Проспекта и Правилата на фонда. Рисковият профил на Фонда през отчетния период не е променян. Основните рискове, свързани с дейността на Фонда, са подробно описани в Проспекта, публикуван на интернет страницата на Управляващото дружество. Ръководството не очаква друг тип рискове или несигурности, различни от представените в Проспекта, да окажат влияние върху дейността на Фонда.

Структура и процентно съотношение на основните показатели за дейността

Структура на активите и пасивите

Структура на активите на Фонда е представена в абсолютна стойност и като процент от общо активите към края на 2023 и към края на 2022 година.

Активи	Към 31.12.2023 г.	%	Към 31.12.2022 г.	%
Парични средства	192 381	100.00%	226 504	100.00%
Общо активи	192 381	100,00%	226 504	100,00%

Общият размер на задълженията на Фонда към края на 2022 година е 88 488 лева, които представляват задължения към Банката депозитар (БД) и към Управляващото дружество (УД), както и задължения към контрагенти по заети ценни книжа и лихви по тях.

Пасиви	Към 31.12.2023 г.	%	Към 31.12.2022 г.	%
Задължение към БД	200	0,10%	200	0,09%
Задължение към УД	89	0,05%	95	0,04%
Задължение към контрагенти	88 199	45,85%	114 711	50,64%
Стойност на задълженията	88 488	46,00%	115 006	50,77%
Общо пасиви и собствен капитал	192 381	100,00%	226 504	100,00%

Задълженията към Банката депозитар и към Управляващото дружество се начисляват ежедневно, съгласно Правилата за оценка на портфейла на Фонда, които са одобрени от КФН.

Резултати от дейността

Разходите за дейността на Фонда са представени в следната таблица:

Разходи за дейността / Вид разход	2023	%	2022	%
Разходи за лихви	603	0,47%	972	0,63%
Отрицателни разлики от операции и преоценка с финансови активи пасиви	116 123	91,31%	143 847	93,28%
Други финансови разходи	10 452	8,22%	9 393	6,09%
Общо разходи	127 178	100,00%	154 212	100,00%

Приходите от дейността на Фонда са представени в следната таблица:

Приходи от дейността / Вид приход	2023	%	2022	%
Положителни разлики от операции и преоценка на финансови активи и пасиви	101 615	100,00%	149 401	100,00%
Други финансови приходи	1	0,00%	-	-
Общо приходи	101 616	100,00%	149 401	100,00%

Резултатите от дейността на Фонда за 2023 и 2022 година са представени в следната таблица:

	2023	2022
Приходи	101 616	149 401
Разходи	127 178	154 212
Нетен резултат	(25 562)	(4 811)

Фондът не е извършвал сделки със свързани лица, съобразно ограниченията на ЗДКИСДПКИ.

Фондът не е извършвал репо сделки през отчетния период.

Основен акционер на УД „Експат Асет Мениджмънт“ ЕАД е „Експат Капитал“ АД.

Към 31.12.2023 г. управляващи представляващи и членове на Съвета на Директорите лица на УД „Експат Асет Мениджмънт“ ЕАД са:

1. Даниел Пенев Дончев – Изпълнителен директор
2. Николай Василев Василев – Изпълнителен директор
3. Никола Симеонов Янков – Председател на СД
4. Константина Димитрова Пергелова-Околийска – Член на СД
5. Глория Мартинова Николова – Член на СД.

Мандатът на Съвета на директорите е до 04.03.2026 година.

Дружеството се представява от Даниел Пенев Дончев и Николай Василев Василев – заедно.

Следната информация, изискуема съгласно чл. 39 от Закон за счетоводството, е неприложима за борсово търгуван фонд:

- бъдещо развитие на предприятието
- информация по реда на чл. 247 от Търговския закон
- действията в областта на научноизследователската , развойната дейност и екологията
- информация за придобиване на собствени акции
- планирана стопанска политика през следващата година
- очаквани инвестиции и развитие на персонала
- очакваният доход от инвестиции и развитие на дружеството
- предстоящи сделки от съществено значение за дейността на дружеството
- клонове на предприятието
- фондът не отговаря на изискванията на чл. 41 от Закона за Счетоводството и не е задължен да предоставя нефинансова декларация.

Информация за висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания

Ръководството няма информация за съществуването на подобни вземания или задължения.

Събития след датата на отчетния период

Няма събития след датата на отчетния период, изискващи корекции или оповестяване в годишния финансов отчет на Фонда, които са се случили за периода от отчетната дата до датата, когато този финансов отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите на Управляващото дружество.

**Годишен доклад за дейността на
НДФ Експат България Шорт Софикс
за периода, завършващ на 31 декември 2023
(продължение)**

Доклад за грешка от следване съобразно чл. 82е на Наредба № 44 от 20 октомври 2011 г. за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите дружества, националните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове.

ISIN	Име на борсово търгуван фонд	Очаквана грешка от следване за 2024 г.	Реализирана грешка от следване към 31.12.2023 г.
BG9000002196	НДФ Експат България Шорт Софикс	До 10%	3,86%

ISIN	Име на борсово търгуван фонд	Доходност на БТФ 2023 г.	Доходност на индекс за 2023 г.	Разлика при следене за 2023 г.
BG9000002196	НДФ Експат България Шорт Софикс	(22,35%)	(35,50%)	13,15%

* Реализираната грешка от следване е изчислена въз основа на седмични стойности за 52 седмици, предхождащи 31.12.2023 г.

За 2024 г. очакваме грешката от следване да не надхвърля 10% с оглед ограничената история на търговия с борсово търгувани фондове на българския пазар, съответно и на национален борсово търгуван фонд "Expat Bulgaria Short SOFIX".

Грешката от следване е волатилността (измерена чрез ануализираното стандартно отклонение) на разликата между годишната доходност на Фонда и годишната доходност на самия Индекс. По-ниска грешка от следване означава по-близко следване на Индекса. Това не е същото като разлика при следенето, която е просто разликата между доходността на Фонда и тази на Референтния индекс за определен период от време. Разликата при следенето показва с колко процента Фондът се е представил по-добре или по-зле от Индекса, докато грешката от следене показва постоянството в разликата в представянето на Фонда и Референтния индекс. НДФ "Expat Bulgaria Short SOFIX" следва Референтния индекс инверсно т.е., когато стойността на Индекса се покачва, НСА на фонда се понижава и обратно. В този ред, доброто инверсно следване на Индекса от Фонда по мандат може да се измери и чрез разликата от следване, и чрез грешката от следване, като първото ще покаже дали има еднакъв процент на движение Индекс-Фонд, но с обратен знак, а второто ще покаже постоянната разлика в доходността на двете.

Дата: 19.03.2024 г.

Николай Василев
Изпълнителен директор

Даниел Дончев
Изпълнителен директор

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Настоящата декларация е изготвена на основание чл.40 от Закона за счетоводство, съгласно изискванията на Закона за публично предлагане на ценни книжа

Общи положения

НДФ Експат България Шорт Софикс (Фонда) е пасивно управляван фонд, който следва инверсно представянето на индекса SOFIX, като се придържа към метода на пълно физическо репликиране на индекса с обратен знак. Регистриран е за търговия на Българска фондова борса с борсов код BGXS. Дейността на Фонда обхваща издаване и продажба на дялове, предоставящи еднакви права на техните притежатели. Броят дялове на Фонда се променя в зависимост от обема извършени продажби и обратно изкупуване на дялове. Съгласно Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството се явява предприятие от обществен интерес. В това си качество Фонда представя настоящата декларация за корпоративно управление като част от годишната финансова отчетност.

Фонда се организира и управлява от Управляващо дружество Експат Асет Мениджмънт ЕАД (УД). При управлението на фонда се спазват Проспекта и всички правила на Фонда, както и всички правила, политики и вътрешни разпоредби на УД, както и Кодекса за корпоративно управление одобрен от председателя на КФН. Фонда не притежава собствени административни, управителни и надзорни органи. Фонда е регистриран в Регистър Булстат към Агенцията по вписванията с Булстат код 177402240. Адресът на управление на Фонда и Управляващото дружество е София, ПК 1000, ул. „Георги С. Раковски“ 96А.

Основни характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска

Системата за вътрешен контрол прилагана от Експат Асет Мениджмънт при управлението на Фонда включва следните компоненти:

- *Контролна среда* обхваща следните елементи – организационна структура, възлагане на правомощия и отговорности, ангажименти на лицата, натоварени с общото управление, ангажимент за компетентност, политики и практики, свързани с човешките ресурси, философия и оперативен стил на ръководство, ценности и етично поведение
- *Оценка на рисковете* – При управлението на Фонда Управляващото дружество използва строго определени лимити, описани в Правилата и Проспекта на фонда
- *Информационна система* – Информационната система във връзка с финансовото отчитане на Фонда следва да се разглежда като съвкупност от всички правила, процеси и процедури на Фонда и на УД
- *Контролни дейности* – Осъществяването на ефективен контрол върху изготвянето на финансови отчети на Фонда, е един от приоритетите на ръководството на УД.
- *Текущо наблюдение на контролите* – На ниво управляващо дружество е обособен отдел Вътрешен контрол и нормативно съответствие, който осъществява прегледи на дейността, текущи и периодични прегледи на системата и процесите. Проверките от страна на вътрешния контрол са насочени към установяване спазването на законовите и вътрешни правила и процедури.

Информация по член 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане

- *Информация по б. в) - значими преки или косвени акционерни участия (включително косвени акционерни участия чрез пирамидални структури и кръстосани акционерни участия) по смисъла на член 85 от Директива 2001/34/ЕО:*
През отчетния период Фонда не е получавал уведомления за придобити или продадени пряко или чрез посредници дялове, отговарящи на критериите посочени в чл. 89, пар. 1 от Директива 2001/34/ЕО, свързани с промени в притежавани права на глас.
- *Информация по б. г) - притежателите на всички ценни книжа със специални права на контрол и описание на тези права – Няма акционери със специални контролни права.*
- *Информация по б. е) - всички ограничения върху правата на глас, като например ограничения върху правата на глас на притежателите на определен процент или брой гласове, крайни срокове за упражняване на правата на глас или системи, посредством които чрез сътрудничество с дружеството финансовите права, предоставени на ценните книжа, са отделени от притежаването на ценните книжа -- Няма ограничения върху правата на глас върху дялове.*
- *Информация по б. з) - правилата, с които се регулира назначаването или смяната на членове на съвета и внасянето на изменения в учредителния договор*
Фонда няма собствени управителни органи. Фондът е организиран и управляван от УД Експат Асет Мениджмънт.
- *Информация по б. и) - правомощията на членовете на съвета, и по-специално правото да се емитират или изкупуват обратно акции.*
- *Фондът може да издава и изкупува обратно дялове на ежедневна база съгласно Правилата и Проспекта.*

Дата: 19.03.2024 г.

Николай Василев
Изпълнителен директор

Даниел Дончев
Изпълнителен директор

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПОЛИТИКАТА ЗА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯ

Съгласно чл. 73, т. 6 от Наредба № 44

1. Информация по чл. 73, т. 6, буква „а“

Общ размер на възнагражденията за финансовата 2023 г.	Постоянни възнаграждения	Променливи възнаграждения	Брой получатели
1 789 495 лв.	1 518 813 лв.	270 682 лв.	21

2. Информация по чл. 73, т. 6, буква „б“

	Категории служители	Сума на възнагражденията
i	Членове на Съвета на Директорите и служители на ръководни длъжности	1 068 387 лв.
ii	Служители, чиято дейност е свързана с поемане на рискове	-
iii	Служители, изпълняващи контролни функции	110 840 лв.
iv	Други служители, чиито възнаграждения са съизмерими с възнагражденията на служителите по точки i) и ii) и чиито дейности оказват влияние върху рисковия профил на „Експат Асет Мениджмънт“ ЕАД и върху рисковия профил на управляваните от него колективни инвестиционни схеми	301 781 лв.
	Общо	1 481 008 лв.

3. Информация по чл. 73, т. 6, буква „в“

Възнагражденията на служителите по буква „б“ биват постоянни и променливи. Променливите възнаграждения са традиционните възнаграждения като великденски и коледни добавки, тринадесета и четиринадесета работна заплата, както и други допълнителни възнаграждения, които са фиксирани и определяеми съгласно критерии в трудовите договори и Кодекса на труда.

Постоянните и променливи възнаграждения за различните категории служители се определят както следва:

За членовете на Съвета на Директорите – с решение на едноличния собственик на капитала;

За всички останали служители – от Изпълнителния директор.

При определяне на постоянното възнаграждение се следва принципа за конкурентност на пазара на труда и се съобразяват нуждите от привличане на добре квалифицирани и адекватно заплатени служители.

4.Информация по чл. 73, т. 6, буква „г“

В резултат от прегледите по чл. 108, ал. 5 и ал. 6 от ЗДКИСДПКИ УД „Експат Асет Мениджмънт“ ЕАД констатира, че няма извършени нередности и политиката за възнагражденията е спазена.

5.Информация по чл. 73, т. 6, буква „д“

Политиката за възнагражденията е разработена от Съвета на директорите в сътрудничество със Службата за вътрешен контрол и е приета с Решение на Съвета на директорите на „Експат Асет Мениджмънт“ ЕАД от 19.12.2016 г. Промените на политиката се разработват и приемат по същия ред. Политиката е изменена с Решение на Съвета на директорите на „Експат Асет Мениджмънт“ ЕАД от 15.03.2018 г. , изменена с Решение на Съвета на директорите на „Експат Асет Мениджмънт“ ЕАД от 30.09.2020 г. и изменена с Решение на Съвета на директорите на „Експат Асет Мениджмънт“ ЕАД №349 от 10.03.2021 г.

Горепосочените суми са начислени през финансовата 2023 година за сметка на УД „Експат Асет Мениджмънт“ ЕАД , не са за сметка на управляваните от него колективни инвестиционни схеми и не са обвързани с резултатите от дейността им.

Дата: 19.03.2024 г.

Николай Василев

Изпълнителен директор

Даниел Дончев

Изпълнителен директор

Отчет за всеобхватния доход

За периода, завършващ на 31 декември 2023

В хиляди лева	Бележка	01.01.2023 – 31.12.2023	01.01.2022 – 31.12.2022
Нетна печалба/(загуба) от финансови активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби	5	(15)	5
Оперативни разходи	3	(10)	(9)
Разходи за лихви		(1)	(1)
Оперативна печалба/(загуба) за периода		(26)	(5)
Разходи за данъци	8	-	-
Печалба/(загуба) за периода		(26)	(5)
Друг всеобхватен доход			
Общо всеобхватен доход за периода		(26)	(5)
Нетен доход на дял			
Нетна печалба/(загуба) на дял (в лева)	7	(0.16)	(0.032)

Дата: 19.03.2024 г.

Одобрили:

Съставител:

Николай Василев
Изпълнителен директор

Татяна Лазарова
Главен счетоводител

Даниел Дончев
Изпълнителен директор

Финансовият отчет е одобрен за издаване с решение на Съвета на директорите на Управляващото Дружество от 19.03.2024 г.

Бележките от страница 13 до страница 36 са неразделна част от годишния финансов отчет.

Финансов отчет, върху който одиторско дружество „Кръстърн БулМар – Финансов Одит“ ООД с регистрационен номер 119 е издало одиторски доклад с дата 25 март 2024 г., с регистриран одитор, отговорен за одита Вяра Кукова.

Вяра Петрова Кукова
Регистриран одитор

Величка Стоянова Маркова
Прокурист

Отчет за финансовото състояние

Към 31.12.2023 г.

В хиляди лева	Бележка	Към 31.12.2023	Към 31.12.2022
Активи			
Парични средства и еквиваленти	4	192	227
Общо активи		192	227
Собствен капитал			
Основен капитал		180	150
Премиен резерв		(19)	(7)
Натрупани печалби/загуби		(57)	(31)
Общо собствен капитал	6	104	112
Пасиви			
Задължения към контрагенти по заети ценни книжа и лихви по тях	5	88	115
Общо пасиви		88	115
Общо собствен капитал и пасиви		192	227

Дата: 19.03.2024 г.

Одобрили:

Съставител:

Николай Василев
Изпълнителен директор

Татяна Лазарова
Главен счетоводител

Даниел Дончев
Изпълнителен директор

Финансовият отчет е одобрен за издаване с решение на Съвета на директорите на Управляващото Дружество от 19.03.2024 г.

Бележките от страница 13 до страница 36 са неразделна част от годишния финансов отчет.

Финансов отчет, върху който одиторско дружество „Крестън БулМар – Финансов Одит“ ООД с регистрационен номер 119 е издало одиторски доклад с дата 25 март 2024 г., с регистриран одитор, отговорен за одита Вяра Кукова.

Вяра Петрова Кукова
Регистриран одитор

Величка Стоянова Маркова
Прокурист

Отчет за промените в собствения капитал

За периода, завършващ на 31 декември 2023

В хиляди лева	Бележка	Основен капитал	Премиен резерв	Печалби и загуби	Общо
На 1 януари 2022 г.		130	(2)	(26)	102
Друг всеобхватен доход					
Загуба за периода		-	-	(5)	(5)
Общо всеобхватен доход		-	-	(5)	(5)
Вноски от и разпределения към собствениците					
Издаване на нови дялове		50	(11)	-	39
Обратно изкупуване на дялове		(30)	6	-	(24)
Общо вноски от и разпределения към собствениците		20	(5)		15
На 31 декември 2022 г.		150	(7)	(31)	112
На 1 януари 2023 г.		150	(7)	(31)	112
Друг всеобхватен доход					
Загуба за периода		-	-	(26)	(26)
Общо всеобхватен доход		-	-	(26)	(26)
Вноски от и разпределения към собствениците					
Издаване на нови дялове		30	(12)	-	18
Обратно изкупуване на дялове		-	-	-	-
Общо вноски от и разпределения към собствениците		30	(12)	-	18
На 31 декември 2023 г.	7	180	(19)	(57)	104

Дата: 19.03.2024 г.

Одобрили:

Съставител:

Николай Василев
Изпълнителен Директор

Татяна Лазарова
Главен счетоводител

Даниел Дончев
Изпълнителен директор

Финансовият отчет е одобрен за издаване с решение на Съвета на директорите на Управляващото Дружество от 19.03.2024 г.

Бележките от страница 13 до страница 36 са неразделна част от годишния финансов отчет.

Финансов отчет, върху който одиторско дружество „Кръстьн БулМар – Финансов Одит“ ООД с регистрационен номер 119 е издало одиторски доклад с дата 25 март 2024 г., с регистриран одитор, отговорен за одита Вяра Кукова.

Вяра Петрова Кукова
Регистриран одитор

Величка Стоянова Маркова
Прокурист

Отчет за паричните потоци

За периода, завършващ на 31 декември 2023

В хиляди лева

	Бележка	01.01.2023- 31.12.2023	01.01.2022 – 31.12.2022
ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ОПЕРАТИВНА ДЕЙНОСТ			
Плащания, свързани с финансови активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби		(43)	(5)
Плащания към контрагенти		(9)	(10)
Нетни парични потоци от / (използвани за) оперативна дейност		(52)	(15)
ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ			
Постъпления от емитиране на дялове		18	23
Плащания обратно изкупуване на дялове		-	(8)
Плащания към контрагенти за финансова дейност		(1)	-
Нетни парични потоци от финансова дейност		17	15
Нетно увеличение на паричните средства и паричните еквиваленти		(35)	-
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари		227	227
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	4	192	227

Дата: 19.03.2024 г.

Одобрили:

Съставител:

Николай Василев
Изпълнителен директор

Татяна Лазарова
Главен счетоводител

Даниел Дончев
Изпълнителен директор

Финансовият отчет е одобрен за издаване с решение на Съвета на директорите на Управляващото Дружество от 19.03.2024 г.

Бележките от страница 13 до страница 36 са неразделна част от годишния финансов отчет.

Финансов отчет, върху който одиторско дружество „Крестън БулМар – Финансов Одит“ ООД с регистрационен номер 119 е издало одиторски доклад с дата 25 март 2024 г., с регистриран одитор, отговорен за одита Вяра Кукова.

Вяра Петрова Кукова
Регистриран одитор

Величка Стоянова Маркова
Прокурор

Бележки към годишния финансов отчет**1. Статут и предмет на дейност**

НДФ Експат България Шорт Софикс („Фондът“) е национален договорен фонд организиран и управляван от Управляващо дружество „Експат Асет Мениджмънт“ ЕАД („Управляващото дружество“). Фондът е регистриран на 10 октомври 2019 г. в Регистър Булстат към Агенцията по вписванията с Булстат код номер 177402240. Адресът на управление на Фонда и Управляващото дружество е София, ПК 1000, ул. „Георги С. Раковски“ 96А.

НДФ Експат България Шорт Софикс е пасивно управляван фонд, който следва инверсно представянето на индекса SOFIX, като се придържа към метода на пълно физическо репликиране на индекса. Регистриран е за търговия на Българска фондова борса. Дейността на Фонда обхваща издаване и продажба на дялове, предоставящи еднакви права на техните притежатели. Броят дялове на Фонда се променя в зависимост от обема извършени продажби и обратно изкупуване на дялове.

Дяловете на Фонда могат да бъдат обратно изкупени при желание на инвеститорите.

Тъй като Фонда няма собствени управителни органи, лицата натоварени с общото управление на Фонда са членовете на Съвета на директорите на управляващото дружество.

2. База за изготвяне**(а) Изявление за съответствие**

Финансовият отчет на Фонда е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от Европейския съюз („МСФО, приети от ЕС“). Отчетната рамка „МСФО, приети от ЕС“ по същество е определената национална счетоводна база МСС, приети от ЕС, регламентирани със Закона за счетоводството и дефинирани в т.8 от неговите Допълнителни разпоредби.

Позициите в отчета за финансовото състояние са представени по степен на ликвидност.

Настоящият финансов отчет е изготвен съгласно метода на историческата цена, с изключение на финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби, които се оценяват по справедлива стойност.

(б) Действащо предприятие

Управляващото дружество е изготвило финансови прогнози за дванадесетте месеца от датата на одобрение на настоящия финансов отчет. Ръководството на Експат Асет Мениджмънт ЕАД е достигнало до заключението, че не е налице съществена несигурност за дейността на Фонда, която би могла да породи значителни съмнения относно способността му да продължи да функционира като действащо предприятие, и съответно, че е уместно да изготви финансовия отчет на база на предположението за действащо предприятие.

Фондът е изготвил своя финансов отчет за годината, приключваща на 31 декември 2023 г., въз основа на предположението, че той е действащо предприятие, което предполага продължаване на настоящата стопанска дейност и реализиране на активите и уреждане на пасивите в нормалния ход на неговата дейност. Бъдещите финансови резултати на Фонда зависят от по-широката икономическа среда, в която той осъществява дейността си.

2. База за изготвяне (продължение)

(в) Функционална валута и валута на представяне

Дяловете на Фонда се издават в лева, нетната стойност на активите на един дял и цената на обратното изкупуване се изчисляват в лева, поради тази причина функционалната валута на Фонда е лева.

Този финансов отчет е представен в български лева (BGN). Цялата финансова информация, представена в лева е закръглена до хиляда, освен когато е посочено друго.

От 1 януари 1999 година обменният курс на българския лев (BGN) е фиксиран към евро (EUR). Поради тази причина, в този финансов отчет няма отчетен ефект от валутни разлики, възникнали от използването на българския лев като валута на представяне. Обменният курс е BGN 1.95583 / EUR 1.0.

(г) Приблизителни оценки и преценки

Изготвянето на финансови отчети според МСФО изисква Управляващото дружество да прави преценки, приблизителни оценки и допускания, които влияят на прилагането на счетоводните политики и на отчетените суми на активите, пасивите, приходите и разходите. Реалният резултат може да бъде различен от тези приблизителни оценки.

Преразглеждането на счетоводните оценки се признава в периода, в който оценката е преразгледана, когато преразглеждането засяга този период и в бъдещи периоди, ако преразглеждането оказва влияние на бъдещите периоди.

Преценки

Информация за съществени преценки, направени при прилагане на счетоводните политики, които имат най-значителен ефект върху представянето на сумите във финансовия отчет, се съдържа в следните бележки:

- Бележка 6 Собствен капитал – класификация на дяловете на Фонда като инструмент на собствения капитал

Фондът като инвестиционно предприятие по смисъла на МСФО 10

Дружества, които отговарят на определението за Инвестиционно предприятие по МСФО 10 са задължени да отчетат инвестициите в дъщерни дружества по справедлива стойност вместо да ги консолидират. Критериите, които дефинират Инвестиционно предприятие са:

- Дружество, което набира средства от един или повече инвеститори с цел предоставянето на съответни инвестиционни услуги;
- Дружество, което има за стопанска цел само увеличаване на стойността на капитала, доход от инвестиции или и двете;
- Дружество, което отчита и оценява съществена част от своите инвестиции по справедлива стойност.

Фонда инвестира предимно в акции и инвеститорите не са свързани лица, което е допълнителна характеристика на инвестиционно предприятие.

Управляващото дружество е преценило, че Фондът отговаря на критериите и характеристиките по-горе и попада в дефиницията на инвестиционно предприятие. Преценката се преразглежда регулярно при промяна в обстоятелствата.

Управляващото дружество е преценило, че Фондът не упражнява контрол върху инвестициите в акции и следователно не ги консолидира.

2. База за изготвяне (продължение)

(в) Приблизителни оценки и преценки (продължение)

Оценка на справедливи стойности

Някои от счетоводните политики и оповестявания на Фонда изискват оценка на справедливи стойности за финансови и за нефинансови активи и пасиви.

Когато оценява справедливата стойност на актив или пасив, Фондът използва наблюдаеми данни, доколкото е възможно. Справедливите стойности се категоризират в различни нива в йерархията на справедливите стойности на базата на входящите данни в техниките за оценка, както следва:

- Ниво 1: котираны цени (некоригирани) на активни пазари за сходни активи или пасиви.
- Ниво 2: входящи данни различни от котираны цени, включени в Ниво 1, които, пряко (т.е. като цени) или косвено (т.е. получени от цени), са достъпни за наблюдаване за актива или пасива.
- Ниво 3: входящи данни за актива или пасива, които не са базирани на наблюдаеми пазарни данни (ненаблюдаеми входящи данни).

Ако входящите данни, използвани за оценка на справедливата стойност на актива или пасива, попадат в различни нива на йерархията на справедливите стойности, тогава оценката на справедливата стойност се категоризира в нейната цялост в това ниво от йерархията на справедливите стойности, чиято входяща информация е от значение за цялостната оценка.

Информация за значителни позиции, които са засегнати от приблизителните оценки и допускания при прилагане на счетоводните политики, които имат най-значителен ефект върху сумите, признати в настоящите финансови отчети е описана в Бележка 10 Финансови инструменти.

3. Оперативни разходи

<i>В хиляди лева</i>	01.01.2023 – 31.12.2023	01.01.2022 – 31.12.2022
Такси и комисионни към управляващото дружество	1	1
Такси и комисионни към банка депозитар	3	3
Други такси	6	5
Всичко оперативни разходи	10	9

Управляващото дружество е извършило разходи за организация и администрация на фонда в размер на 32 хил. лв., които не са включени в нетната стойност на активите към 31.12.2023 г. Тези разходи подлежат на възстановяване към управляващото дружество и ще бъдат включени в НСА към бъдеща дата. Управляващото дружество е възприело такава политика с цел да се минимизира тежестта на общите разходи на фонда в началния период на неговото развитие, в който той е относително малък.

4. Парични средства и еквиваленти

<i>В хиляди лева</i>	31.12.2023	31.12.2022
Пари в банкови сметки в лева	192	227
Пари и парични еквиваленти	192	227
Пари и парични еквиваленти в Отчета за паричните потоци	192	227

Паричните средства на Фонда се съхраняват в банката депозитар „Юробанк България“ АД.

Промени в пасивите, произтичащи от финансова дейност

Фондът няма промени в пасивите, произтичащи от финансова дейност, в това число както промени, свързани с парични потоци, така и непарични промени, за годината приключваща на 31.12.2023г. и 31.12.2022г.

	1 януари 2023 г.	Входящи парични потоци	Изходящи парични потоци	Ефект от промените във валутни курсове	Начисления по метода на ефективния лихвен процент	Нови лизингови договори	Други	31 декември 2023 г.
	лв.	лв.	лв.	лв.	лв.	лв.	лв.	лв.
Задължения по заети ценни книжа	114 278	112 718	142 102	-	-	-	-	84 894
Задължения по лихви за заети ценни книжа	433	5 978	3 106	-	-	-	-	3 305
Общо пасиви от финансова дейност	114 711	118 696	145 208	-	-	-	-	88 199

5. Финансови активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби

<i>В хиляди лева</i>	2023	2022
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата		
Котирани акции	-	-
Финансови активи определени по справедлива стойност в друг всеобхватен доход		
Некотирани акции	-	-
Котирани дългови инструменти	-	-
Общо финансови активи по справедлива стойност	-	-

5. Финансови активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби (продължение)

Финансовите активи по справедлива стойност в печалбата или загубата при НДФ Експат България Шорт Софикс включват неконтролиращи участия в публични дружества, опериращи в България. Дружеството е пасивно управляван фонд и се придържа към метода на пълно физическо репликиране на индекса СОФИКС, но с обратен знак. Референтният индекс е СОФИКС, съставен от акции, деноминирани и търгувани в български лева. Справедливите стойности на тези акции в собствен капитал се определят чрез препратка към публикувани ценови котировки на активен пазар.

Когато оценява справедливата стойност на актив или пасив, Фондът използва наблюдаеми данни, доколкото е възможно. Справедливите стойности се категоризират в Ниво 1 (Котираны цени на активни пазари) в йерархията на справедливите стойности на базата на входящите данни в техниките за оценка.

Стойността на финансовите активи в отчета за финансовото състояние към датата на отчетния период е определена като цена затваря на съответния актив на Българска Фондова Борса на последния работен ден от съответния отчетния период.

Структурата на финансовите активи на Фонда, отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби е както следва:

Към 31 декември 2023 няма притежавани борсово търгувани акции.

Към 31 декември 2022 г. няма притежавани борсово търгувани акции.

Нетна печалба/(загуба) от финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби

<i>В хиляди лева</i>	01.01.2023- 31.12.2023	01.01.2022- 31.12.2022
Разходи/приходи от оперции и преоценка на финансови активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби	(15)	5
Нетна загуба/печалба от финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби	(15)	5

5. Финансови активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби (продължение)

В следващата таблица е представена информация за финансовите пасиви към 31.12.2023 г. Финансовите пасиви представляват взети назаем от Фонда кошница от активи, състоящи се от акциите на компаниите в Референтния индекс, които Фонда продава на пазара. В края на периода на заема Фондът купува обратно от пазара същите акции с цел връщане на заетите позиции и/или подновява заема на акции за следващ период. Взетите назаем ценни книжа се оценяват по справедлива стойност, като за оценката се ползва цена затваря на съответния актив на Българска Фондова Борса на последния работен ден от съответния отчетния период.

Задълженията по заети ценни книжа и лихви по тях към 31.12.2023 г. на Фонда са както следва:

Задължение по заем на ценни книжа	ISIN	Сума в лева
Фонд за недвижими имоти България АДСИЦ	BG1100001053	5 474
Шелли Груп АД	BG1100003166	10 221
ЦКБ АД	BG1100014973	2 593
Адванс Терафонд АДСИЦ	BG1100025052	25 427
Холдинг Варна АД	BG1100036984	832
Доверие – Обединен Холдинг АД	BG1100038980	7 710
Химимпорт АД	BG1100046066	1 600
ПИБ АД	BG1100106050	3 957
Еврохолд България АД	BG1100114062	7 770
Софарма АД	BG11SOSOBT18	19 310
Общо		84 894

Задължение по лихви на заети ценни книжа	ISIN	Сума в лева
Фонд за недвижими имоти България АДСИЦ	BG1100001053	21
Шелли Груп АД	BG1100003166	12
ЦКБ АД	BG1100014973	12
Адванс Терафонд АДСИЦ	BG1100025052	65
Холдинг Варна АД	BG1100036984	3
Доверие – Обединен Холдинг АД	BG1100038980	23
Химимпорт АД	BG1100046066	18
ПИБ АД	BG1100106050	20
Еврохолд България АД	BG1100114062	38
Софарма АД	BG11SOSOBT18	55
Общо		267

Задължение за дивидент на заети ценни книжа	ISIN	Сума в лева
Софама АД	BG11SOSOBT18	3 038
Общо		3 038

5. Финансови активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби (продължение)

Задължения по заети ценни книжа и лихви по тях към 31.12.2022 г. на Фонда са както следва:

Задължение по заем на ценни книжа	ISIN	Сума в лева
Фонд за недвижими имоти България АДСИЦ	BG1100001053	6 926
Алтерко АД	BG1100003166	17 860
ЦКБ АД	BG1100014973	4 369
Телелинк Бизнес Сървисиз Груп АД	BG1100017190	3 481
Аванс Терафонд АДСИЦ	BG1100025052	31 000
Холдинг Варна АД	BG1100036984	1 259
Доверие – Обединен Холдинг АД	BG1100038980	10 435
Химимпорт АД	BG1100046066	3 787
ПИБ АД	BG1100106050	4 125
Еврохолд България АД	BG1100114062	8 228
Софарма АД	BG11SOSOBT18	22 808
	Общо	114 278

Задължение по лихви на заети ценни книжа	ISIN	Сума в лева
Фонд за недвижими имоти България АДСИЦ	BG1100001053	33
Алтерко АД	BG1100003166	46
ЦКБ АД	BG1100014973	18
Телелинк Бизнес Сървисиз Груп АД	BG1100017190	23
Аванс Терафонд АДСИЦ	BG1100025052	83
Холдинг Варна АД	BG1100036984	5
Доверие – Обединен Холдинг АД	BG1100038980	35
Химимпорт АД	BG1100046066	37
ПИБ АД	BG1100106050	32
Еврохолд България АД	BG1100114062	38
Софарма АД	BG11SOSOBT18	83
	Общо	433

6. Собствен капитал

Собственият капитал на Фонда е равен на нетната стойност на активите му (НСА). Движението в дяловете и в НСА на Фонда в началото и в края на отчетния период е, както следва:

В хиляди лева	Брой дялове	Стойност (в хил. лева)	Брой дялове	Стойност (в хил. лева)
	31.12.2023		31.12.2022	
Към 1 януари	150 000	112	130 000	102
Издадени нови дялове	30 000	18	50 000	39
Обратно изкупени дялове	-	-	(30 000)	(24)
Печалба/(загуба) за периода	-	(26)	-	(5)
Към 31 декември	180 000	104	150 000	112

31.12.2023   31.12.2022

Нетна стойност на активите за един дял (в лева)	0.5772	0.7433
---	---------------	---------------

Собствен капитал

Фондът класифицира дяловете, които издава, като инструмент на собствения капитал въз основа на следните критерии:

- Дяловете дават право на държателя на пропорционален дял от нетните активи на Фонда във всеки един момент и в случай на закриване на Фонда;
- Дяловете, издавани от Фонда, не биха имали предимство пред други финансови инструменти в случай на закриване на Фонда;
- Освен договорното задължение на Фонда за обратно изкупуване, дяловете, издавани от Фонда, не носят друго договорно задължение на Фонда за предоставяне на парични средства или други финансови активи или за размяна на финансови активи или финансови пасиви;
- Общият размер на очакваните парични потоци, отнасяни към дяловете, издавани от Фонда във всеки един момент, се основават на печалбата или загубата, промяната в признатите нетни активи или промяната в справедливата стойност на признатите и отписани нетни активи на Фонда;
- Фондът не издава други финансови инструменти, различни от дялове.

Премиен резерв

Имуществото на Фонда е разделено на дялове. Номиналната стойност на дяловете е 1 (един) лев. Дяловете на Фонда се придобиват по емисионна стойност. Броят на дяловете на Фонда се променя в резултат на тяхната продажба или обратно изкупуване. Разликата между емисионната и номиналната стойност на дяловете при продажба или обратно изкупуване се отчита като премиен резерв.

6. Собствен капитал (продължение)

Управление на капитала

Собственият капитал на Фонда е равен на нетната стойност на активите му (НСА), която не може да бъде по-малка от 100 000 лева, съгласно чл. 174, ал. 4 ЗДКИСДПКИ „Нетната стойност на активите на национален договорен фонд от отворен тип не може да бъде по-малка от 100 000 лв. или друг по-висок размер, определен с правилата му.“ Съгласно чл. 15, ал. 1 от Правилата на Експат България Шорт Софикс нетната стойност на активите на фонда също трябва да е минимум 100 000 лв.

За допускане на дяловете на Фонда до търговия на регулиран пазар минималната нетна стойност на активите не може да бъде по-малка от 100 000 лв., или еврота им равностойност.

Дивидентна политика

Политиката на Фонда е да не изплаща дивиденди. Дивидентите, изплатени от дяловете, в които Фондът е инвестирал, както и капиталовите печалби, реализирани при търговия с дяловете във Фонда, се реинвестират.

7. Нетен доход на дял

	<u>01.01.2023 –</u> <u>31.12.2023</u>	<u>01.01.2022 –</u> <u>31.12.2022</u>
Нетна печалба/(загуба) на дял за годината (в лева)	<u>(0.016)</u>	<u>(0.032)</u>

Нетната печалба/(загуба) на дял се изчислява като се раздели печалбата или загубата за периода, подлежаща на разпределение между притежателите на дялове (числител), на среднопретегления брой на дялове в обращение за периода (знаменател).

Среднопретегленият брой на дяловете в обращение за 2023 г. 160 000, а за 2022 г. е 150 000. Среднопретегленият брой се изчислява като се взима средно аритметичната стойност на дяловете в обращение за всеки един ден от периода.

8. Данъци върху дохода

Печалбата на Фонда не подлежи на облагане с корпоративен данък.

9. Свързани лица

Фондът е обособено имущество без органи на управление и неговото управление се осъществява от УД „Експат Асет Мениджмънт“ ЕАД. Едноличен акционер в УД е „Експат Капитал“ АД. Към 31.12.2023 г. свързани лица на Фонда са УД „Експат Асет Мениджмънт“ ЕАД и „Експат Капитал“ АД. Транзакциите със свързани лица са на договорни условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции.

Разходите, начислени към Управляващото дружество „Експат Асет Мениджмънт“ ЕАД (бележка 3), извършени по силата на сключени договори през отчетния период, обхващат:

- Възнаграждение по договор за управление на дейността.

В следващата таблица е предоставена информация за инвестицията на Договорните фондове на Експат в дялове на Експат България Шорт Софикс:

9. Свързани лица (продължение)

Към 31 декември 2023 г.

Договорен фонд	Инвестиция в:	Брой	Стойност в края на отчетния период, лв.
ДФ Експат Глобални Облигации	Expat Bulgaria Short Sofix	6 500	3 752
ДФ Експат Акции Развити Пазари	Expat Bulgaria Short Sofix	30 000	17 316
ДФ Експат Акции Развиващи се Пазари	Expat Bulgaria Short Sofix	30 000	17 316

Към 31 декември 2022 г.

Договорен фонд	Инвестиция в:	Брой	Стойност в края на отчетния период, лв.
ДФ Експат Глобални Облигации	Expat Bulgaria Short Sofix	25 000	18 555
ДФ Експат Акции Развити Пазари	Expat Bulgaria Short Sofix	30 000	22 266
ДФ Експат Акции Развиващи се Пазари	Expat Bulgaria Short Sofix	30 000	22 266

10. Финансови инструменти

Оценяване на справедливи стойности

Справедливата стойност на финансовите инструменти на Фонда е определена като цената, която би била получена при продажбата на финансов актив или платена при прехвърлянето на финансов пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката. При оценяването на справедливата стойност са използвани следните методи и допускания:

- За котираните акции се използва цена на затваряне на активен пазар към датата на отчетния период;
- Парични средства и краткосрочни депозити, търговски вземания, търговски задължения и други текущи финансови активи и пасиви – поради краткосрочния падеж на тези финансови инструменти, тяхната справедлива стойност се доближава до съответната отчетна стойност.

В следващите таблици е посочена йерархията на справедливите стойности на финансовите активи и пасиви.

10. Финансови инструменти (продължение)**Оценяване на справедливи стойности (продължение)****Към 31 декември 2023 година**

Към 31.12.2023 година Фондът няма инвестиции във финансови инструменти.

Към 31 декември 2022 година

Към 31.12.2022 година Фондът няма инвестиции във финансови инструменти

Рисков профил и управление на риска***Рисков профил***

Рисковият профил на националния договорен фонд представлява количеството и вида риск, които Управляващото дружество поема чрез инвестиране на активите на Фонда, имайки за цел репликиране на Референтния индекс, но с обратен знак, който към датата на настоящия отчет е индекс от акции на SOFIX. В този смисъл, инвестирането в дялове на „Експат България Шорт Софикс“ е свързано с поемане на висок риск, предвид факта, че Референтният индекс е съставен от акции.

По отношение на дейността си, „Експат България Шорт Софикс“ е изложен на различни видове риск, оказващи въздействие върху неговите резултати.

Кредитен риск

Фондът притежава парични средства и котираните акции и нивото на експозиция към кредитен риск е свързана предимно с паричните средства, които са в разплащателни сметки в банки. Кредитният риск свързан с котираните акции е част от общия инвестиционен риск на притежателите на дялове във фонда.

Основните рискове, които инвеститорите носят при инвестиране в дялове на Експат България Шорт Софикс, са:

Пазарен риск

Възможността да се реализират загуби поради неблагоприятни изменения в цените на ценни книжа, пазарните лихвени проценти, валутни курсове и други. Този пазарен риск засяга нетната стойност на активите на Фонда, която също варира в резултат на промените на пазарните цени на акциите и другите ценни книжа, в които Фондът е инвестирал. Фондът не е изложен на риск от промяна на пазарните лихвени проценти, тъй като финансовите активи представляват котираните акции.

Валутен риск

Фондът е създаден и се търгува в лева и референтният индекс СОФИКС е съставен от акции, деноминирани и търгувани в български лева. Поради тази причина Фондът не е изложен на валутен риск.

Екстремни пазарни движения

Пазарната цена на финансовите инструменти, в които е инвестирал Фондът, може да варира поради възникнали промени в икономическата и пазарната среда, паричната политика на централните банки, деловата активност на емитентите, сектора, в който оперира емитентът и търсенето и предлагането на пазара на ценни книжа. В определени моменти цените на дяловете на пазара (фондовата борса) могат да варират значително.

10. Финансови инструменти (продължение)

В случай на големи движения на Индекса, вкл. големи дневни движения, представянето на Фонда може да се отклони от инвестиционните си цели. Преоценката на Фонда варира в резултат на промяна на стойността на активите на Фонда и Референтния индекс.

Промяна от 1% в пазарните цени на активите би имала следния ефект върху нетната стойност на активите на Фонда, въз основа на портфейла на Фонда към 31.12.2023 и 31.12.2022 год:

	Към 31.12.2023 г. Ефект в хил. лева	Към 31.12.2022 г. Ефект в хил. лева
1% увеличение на пазарните цени	(1)	(1)
1% намаление на пазарните цени	1	1

Невъзможност на Управляващото дружество да се адаптира към пазарните промени

Фондът следва пасивна стратегия, т.е. не е активно управляван. Съответно, Управляващото дружество няма да променя състава на портфолиото, освен за да следва инверсно колкото се може по-близко общата доходност на Референтния индекс. Фондът не се опитва да „бие“ пазара и не предприема дефанзивни позиции, когато пазарът пада или се смята за надценен. Следователно, увеличение на Референтния индекс може да доведе до спад на стойността на активите на Фонда и обратното.

Ликвиден риск

Риск, свързан с възможността от загуби или пропуснати ползи от наложителни или принудителни покупки и продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия (като например ниско търсене при наличието на свръхпредлагане). Ликвиден риск съществува и когато на Фонда може да се наложи да изкупи обратно дяловете на инвеститорите. Фондът поддържа достатъчно ликвидни свободни парични средства, с които при нужда да закупи необходимите му ценни книжа.

Емитиране и обратни изкупувания

Ако поръчките за емитиране и обратно изкупуване на дялове са получени късно или не отговарят на изискванията в Проспекта и Правилата на Фонда, това би довело до закъснение между времето на подаване на поръчката и действителната дата на емитиране или обратно изкупуване. Такива отлагания или закъснения могат да доведат до намаляване на броя дялове или сумата на обратните изкупувания.

Търгуване на регулиран пазар

Не съществува сигурност, че търговията на дяловете на Фонда ще бъде поддържана, или че условията за допускане до търговия няма да се променят. Освен това търговията на дяловете на фондова борса може да бъде преустановена според правилата на съответната борса поради пазарните условия и инвеститорите може да не могат да продават дяловете си, докато търговията не бъде възстановена.

Нормативен риск

Фондът е представен в своя проспект, който е изготвен в съответствие с действащите закони и регулации. Управляващото дружество и/или Фондът и неговите инвестиционни цели и политики могат да бъдат засегнати от бъдещи промени в законите и регулациите. Нови или модифицирани закони, правила и регулации в България или Европейския съюз могат да не позволят или чувствително да ограничат възможността Фондът да инвестира в определени инструменти.

10. Финансови инструменти (продължение)**Нормативен риск (продължение)**

Те също може да възпрепятстват сключването на договори с определени трети страни. Това може да увреди способността на Фонда да изпълнява съответните инвестиционни цели и политики. Изпълнението на такива нови или модифицирани закони, правила и регулации може да доведе до увеличение на всички или някои разходи на Фонда и може да наложи реструктуриране на Фонда, с цел спазването на новите правила. Такова евентуално реструктуриране може да включва разходи за реструктуриране. Когато реструктуриране не е възможно, може да се прибегне към прекратяване на Фонда.

Активите на Фонда и Референтния индекс подлежат на промяна в закони или регулации и/или такава промяна може да се отрази на стойността им и/или ликвидността им.

Операционен риск

Операционният риск е свързан с възможността да се реализират загуби поради грешки или несъвършенства в системата на организация, недостатъчно квалифициран персонал, неблагоприятни външни събития от нефинансов характер, в т.ч. правен риск.

Риск от грешка при инвертно следване на Референтния индекс

Инверсното следване на Референтния индекс чрез инвестиране във всички позиции на индекса може да се окаже скъпо и трудно за изпълнение. Портфолио мениджърът може да използва оптимизационни техники, като селекция на отделни позиции от Индекса в пропорции, които се различават от тези в Индекса.

Също така съществуващи ограничения по или бъдещи промени в закона и регулациите на Борсово търгувания фонд по отношение на, но не само, състава, концентрацията и начина на оценка на активите, могат до доведат до невъзможността на Фонда да репликира индекса напълно с обратен знак. Също така борсово търгуваните фондове на пазари, характеризиращи се с ниска ликвидност, са изложени на по-голям риск от грешка при следване на индекс.

Референтен индекс

При наличие на събитие, което засяга Индекса, на Фонда може да се наложи да преустанови емитирането и обратното изкупуване на дялове. Преоценката на Фонда също може да бъде засегната. При продължаващи проблеми с Индекса, Фондът ще предприеме съответни действия, които могат да намалят нетната стойност на активите на Фонда.

Системни рискове

Системните рискове зависят от общите колебания в икономиката и пазарите като цяло. Фондът не може да влияе върху системните рискове, но ги отчита и се съобразява с тях. Рискове, породени от политическата и икономическата конюнктура, са възможна нестабилност или военни действия в региона. Бедствията и авариите са фактори, усложняващи всяка система за управление на рисковете. Последствията са трудно предвидими, но достъпът до информация и прилагането на система за прогнозиране и действия в екстремни ситуации са възможни начини за минимизиране на отрицателния ефект.

Рискове за устойчивостта

Рисковете за устойчивостта представляват събития или условия от екологично, социално или управленско естество, които, ако настъпят, може да имат съществено отрицателно въздействие върху стойността на инвестициите.

10. Финансови инструменти (продължение)***Рискове за устойчивостта (продължение)***

В изпълнение на чл. 3 от Регламент (ЕС) 2019/2088 дружеството е приело и прилага политика за интегрирането на рисковете за устойчивостта в процесите на вземането на инвестиционните решения за всички управлявани от дружеството предприятия за колективно инвестиране, в т.ч. и за Фонда. Основен принцип на политиката за интегрирането на рисковете за устойчивостта в процесите на вземането на инвестиционните решения е постигането на максимална финансовата възвръщаемост на инвестициите. Доколкото Фондът обаче е пасивно управляван и следва индекса по начина, предвиден в Правилата му, интегрирането на рисковете за устойчивостта при процесите на вземане на инвестиционни решения от страна на Управляващото дружество е неприложимо за този фонд.

Повишаващи се лихвени проценти и риск от рецесия

През изминалите години имаше продължителни периоди на исторически ниски лихвени проценти, което се промени през последната година, когато някои централни банки в световен мащаб започнаха да ги увеличават. Напоследък световните пазари преживяха значителна волатилност със значителни спадове както на пазарите на облигации, така и на пазарите на акции. Освен това централните банки по света повишиха лихвените проценти в опит да ограничат нарастващата инфлация. Бизнесът на Експат Асет Мениджмънт ЕАД се влияе пряко и косвено от промените в глобалните лихвени проценти.

Промените в лихвените проценти могат да повлияят на стойността на ценните книжа, в които инвестирме, което може да се отрази на стойността на управляваните активи от Експат Асет Мениджмънт ЕАД и на приходите на дружеството. За да управлява този риск, Експат Асет Мениджмънт ЕАД използва няколко стратегии, като инвестиране в ценни книжа с по-кратък падеж и поддържане на диверсифицирани портфейли. Освен това с цел управление на риска, Експат Асет Мениджмънт ЕАД подготвя стрес тестове на портфейлите за потенциални сценарии с движението в лихвените проценти.

Нашият бизнес се влияе от националните и световните икономически условия, които могат да се променят внезапно, както и от възприятията за тези условия и бъдещите икономически перспективи, като например опасенията за потенциална рецесия. Ако се развият рецесионни икономически условия, те вероятно ще имат негативно въздействие върху целия сектор на финансовите услуги, включително и върху нас. Промените в по-широките икономически условия не са предвидими и не могат да бъдат контролирани. Негативни последици за нашия бизнес могат да възникнат от ниски нива или спад на икономическия растеж, намаляване на инвестициите в частен и рисков капитал, промени в разходите на клиентите, ограничения на наличността или увеличаване на разходите по кредитите и капитала, намаляване на публичните капиталови инвестиции, високи нива на инфлация, несигурност по отношение на фискалните, паричните и политическите въпроси, повишаване на референтните лихвени проценти.

Геополитически въпроси

Геополитическите въпроси, включително войната в Украйна, конфликта в ивицата Газа, както и напрежението в дипломатическите отношения, засягащи САЩ и други държави, и ограниченията върху международната търговия, могат да окажат влияние върху стабилността на финансовите пазари и световната икономика. Геополитическото напрежение, като търговски спорове или политическа нестабилност, могат да повлияят на стойността на инвестициите и да доведат до повишена пазарна волатилност. Продължаващите конфликти между Русия и Украйна, както и между израелци и палестинци имат потенциала да се отразят негативно на световните пазари и да повлияят на резултатите на определени сектори.

Стратегиите за управление на геополитическия риск, които Експат Асет Мениджмънт ЕАД прилага, включват мониторинг на глобалните събития, поддържане на диверсифицирани портфейли и използване на инструменти за управление на риска, като например деривати.

11. Счетоводни политики и оповестявания

За да постигне най-добра инверсна корелация с представянето на Референтния индекс SOFIX, Фондът взема назаем кошница от активи, състоящи се от акциите на компаниите в индекса и ги продава на пазара. В края на периода на заема Фондът купува обратно от пазара същите акции с цел връщане на заетите позиции и/или подновява заема на акции за следващ период, поддържайки по този начин постоянни къси позиции по отношение на акциите в индекса.

Фондът може да не поддържа къса позиция във всяка акция от Референтния индекс. Фондът се стреми да следва обратното движение на Референтния индекс, като е възможно разпределението на късите позиции във Фонда да се отклонява от това на индекса в моменти на извънредни пазарни условия или ребаланс на Референтния индекс.

При нормални пазарни условия и достатъчна ликвидност по позициите в индекса, Фондът поддържа къси позиции в емисиите, съставляващи индекса, в максимално близки до него тегла и при спазване на законовите лимити и ограниченията, залегнали в Правилата на Фонда.

Инвестиционната стратегия на Фонда предвижда реализирането на приходи от негативни движения в цената на акциите, част от индекса.

Фондът е прилагал последователно значимите счетоводни политики, представени по-долу за периода, представен в този годишен финансов отчет.

Счетоводните политики, приети при изготвянето на годишния финансов отчет, са в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз. Фондът не е възприел по-рано други стандарти, тълкувания или поправки, които са публикувани, но все още не са в сила.

Фондът признава финансов актив или финансов пасив в своя отчет за финансовото състояние тогава и само тогава, когато стане страна по договорните условия на този инструмент.

Договори за покупка или продажба на финансови активи, които изискват уреждане на сделките в рамките на обичайното време, установено от пазарните правила, или споразумение се признават в отчета за финансовото състояние на датата на уреждане.

Класификация и оценяване

Съгласно МСФО 9, след първоначалното им признаване дълговите инструменти се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, амортизирана стойност или по справедлива стойност в друг всеобхватен доход. Класификацията се базира на два критерия: бизнес модела на Фонда за управление на активите и дали договорните парични потоци от инструмента представляват 'само плащания на главница и лихва' по непогасената сума на главницата.

Оценката на бизнес модела на Фонда се извършва към датата на първоначалното прилагане. Оценката дали договорните парични потоци по дълговите инструменти се състоят само от главница и лихва се прави въз основа на фактите и обстоятелствата към първоначалното признаване на активите.

11.Счетоводни политики и оповестявания (продължение)

Класификация и оценяване (продължение)

За да се определи категорията на класификация и оценка съгласно МСФО 9 всички финансови активи, с изключение на капиталови инструменти и деривати, следва да бъдат оценени въз основа на комбинация от бизнес модела на Фонда за управление на активите и договорните характеристики на паричния поток на инструментите.

11.1 Финансови инструменти

Котираните капиталови инвестиции са класифицирани като Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Оценка на бизнес модел

Фондът дефинира следните бизнес модели за управление на финансови активи:

Бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани за да се съберат договорните парични потоци. Включва активи, които се управляват за да се съберат договорните плащания през целия срок на инструмента;

Бизнес модел, чиято цел е реализиране на парични потоци посредством продажба на актива. Класифицират се тези финансови активи, за които Фондът има намерение да следи текущо тяхната справедлива стойност, която е в основата на решенията за извършване на сделки по покупко-продажба; налице са свидетелства за активна дейност по покупка и продажба; договорните парични потоци от актива не са съставени единствено от плащания по главница и лихва; събирането на договорните парични потоци от такива активи са само в допълнение към постигането на основната цел – реализиране на парични потоци от продажба.

Категории на оценяване на финансовите активи и пасиви

Фондът класифицира и оценява своя портфейл по справедлива стойност през печалбата или загубата, тъй като са държани в бизнес модел, в рамките на който се извършва оценка по справедлива стойност през печалбата или загубата и Фонда управлява финансовите активи с цел реализиране на парични потоци посредством продажбата на активите. Фондът класифицира вземанията си по амортизирана стойност, тъй като са държани в рамките на бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци. Фондът класифицира финансовите си пасиви, като търговски задължения, оценявани по амортизирана стойност.

Финансови активи

Търговски вземания (амортизирана стойност)

Търговски вземания включват недеривативни финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не са били котиран на активен пазар, различни от тези:

- които Фондът възнамерява да продаде веднага или в близко бъдеще;
- които Фондът, при първоначално признаване, е определил по справедлива стойност през печалбата или загубата или като на разположение за продажба;
- за които Фондът не може да възстанови по същество цялата си първоначална инвестиция, поради различна причина от тази в резултат от влошаване на експозицията, която е определена като на разположение за продажба.

11.Счетоводни политики и оповестявания (продължение)**Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата**

Финансовите активи в тази категория са тези, които не са държани за търгуване или които задължително се изисква да бъдат оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата съгласно МСФО 9.

При първоначално признаване, Управляващото дружество определя инструмент по справедлива стойност през печалбата или загубата, когато е изпълнен един от следните критерии. Тази категоризация се определя на ниво инструмент:

Определянето елиминира или значително намалява непоследователното третиране, което иначе би възникнало от измерването на активите или пасивите или от признаването на печалби или загуби от тях на различна база, или

Финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата се отчитат в отчета за финансовото състояние по справедлива стойност. Промените в справедливата стойност се отчитат в печалбата и загубата.

Приходите от дивиденди от капиталови инструменти, отчетени по справедлива стойност през печалбата или загубата, се отнасят в печалбата или загубата като приходи от дейността, когато е установено правото на плащане.

Обезценка на финансови активи

МСФО 9 изисква Фондът да записва коректив за очаквани кредитни загуби за всички финансови активи, които не са държани по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Корективът се основава на очакваните загуби, свързани с вероятността от неизпълнение през следващите дванадесет месеца, освен ако не е имало значително увеличение на кредитния риск след възникването на актива.

Управляващото дружество извършва периодичен преглед за индикации за обезценка на балансовата стойност на активите на Фонда, както следва: вземания – към края на всеки месец при изготвяне на месечните финансови отчети към ръководството;

Фондът прилага опростен подход за обезценка за търговските вземания, при който корективът за кредитни загуби се определя въз основа на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента. Изборът на опростения подход е следствие на спецификите на тези финансови активи и матрицата за определянето на очакваните кредитни загуби за тези финансови активи се базира основно на допуснати просрочия по периоди по отношение загубата при неизпълнение.

Финансовите активи се класифицират в три фази според промените в кредитното качество на контрагента / инструмента:

- фаза 1 („редовни“) – класифицират се финансови активи без индикация за увеличение на кредитния риск спрямо първоначалната оценка.
- фаза 2 („с нарушено обслужване“)– класифицират се финансови активи със значимо увеличение на кредитния риск, но без обективни доказателства за обезценка / основания за понасяне на загуби („в неизпълнение“);
- фаза 3 („в неизпълнение“) – класифицират се финансови активи със значимо увеличение на кредитния риск и с обективни доказателства за наличие на обезценка (активи, за които е налице „неизпълнение“).

11. Счетоводни политики и оповестявания (продължение)**11.1 Финансови инструменти (продължение)****Обезценка на финансови активи (продължение)**

В случаите, когато са налице индикации за обезценка се изчислява възстановимата стойност на активите. Загубите от обезценка се определят като разлика между отчетната стойност на финансовия актив и неговата оценена възстановима стойност и се признават в печалбата или загубата. Когато последващи събития доведат до намаление на вече отчетени загуби от обезценка, корекцията се отчита през печалбата или загубата.

Деривати, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Фондът не сключва сделки с деривати.

Дата на признаване

Финансовите активи и пасиви, с изключение на кредити и аванси, първоначално се признават на датата на сделката, т.е. на датата, на която Фондът става страна по договорните разпоредби на инструмента.

Договори за покупка или продажба на финансови активи, които изискват уреждане на сделките в рамките на обичайното време, установено от пазарните правила, или споразумение се признават в отчета за финансовото състояние на датата на уреждане.

Първоначално признаване на финансови инструменти

При първоначалното им признаване финансовите активи на фонда се класифицират като такива, които впоследствие се оценяват по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Покупките или продажбите на финансови активи, чиито условия изискват доставка на активите в рамките на даден период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата, на която Фонда се е ангажирал да купи или продаде актива. При първоначалното признаване Фондът оценява вземанията, които нямат съществен компонент на финансиране, по съответната цена на сделката.

Последващо оценяване**Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата**

Финансовите активи по справедлива стойност в печалбата или загубата включват финансови активи, държани за търговия и финансови активи, определени при първоначалното им признаване като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата, или финансови активи, които задължително се изисква да бъдат оценявани по справедлива стойност.

Финансовите активи се класифицират като държани за търговия, ако са придобити с цел продажба или повторно придобиване в кратък срок. Финансови активи с парични потоци, които не представляват единствено плащания по главницата и лихвата, се класифицират и оценяват по справедлива стойност в печалбата или загубата, независимо от бизнес модела.

11. Счетоводни политики и оповестявания (продължение)

11.1 Финансови инструменти (продължение)

Независимо от критериите за дълговите инструменти, които следва да бъдат класифицирани по амортизирана стойност или по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, както е описано по-горе, дълговите инструменти могат да бъдат определени като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата при първоначалното им признаване, ако така се елиминира или се намалява съществено счетоводното несъответствие.

Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата се отнасят в отчета за финансовото състояние по справедлива стойност, като нетните промени в справедливата стойност се признават в отчета за доходите.

Отписване на финансови активи

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва (т.е. се премахва от отчета за финансовото състояние на Дружеството), главно когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли; или
- правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или Фонда е поел задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне; при което или (а) Фонда е прехвърлил в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива; или (б) Фонда нито е прехвърлил, нито е запазил в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но не е запазило контрола върху него.
- Когато Фонда е прехвърлил правата си за получаване на парични потоци от актива или е встъпило в споразумение за прехвърляне, той прави оценка на това дали и до каква степен е запазил рисковете и ползите от собствеността.
- Когато той нито е прехвърлил, нито е запазил в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, нито е прехвърлил контрола върху него, то продължава да признава прехвърления актив, до степента на продължаващото си участие в него. В този случай Фонда признава и свързаното задължение. Прехвърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които Фонда е запазил.

Продължаващо участие, което е под формата на гаранция върху прехвърления актив, се оценява по по-ниската от първоначалната балансова стойност на актива и максималната сума на възнаграждението, което може да се изиска Фонда да изплати.

Финансови пасиви

Първоначално признаване и оценяване

При първоначално признаване финансовите пасиви се класифицират като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата, или като заеми и привлечени средства и задължения.

Първоначално всички финансови пасиви се признават по справедлива стойност, а в случая на заеми и привлечени средства и задължения, нетно от пряко свързаните разходи по сделката.

Финансовите пасиви на Фонда включват търговски и други задължения, които представляват задължения по взети назаем от контрагенти ценни книжа и начислени лихви по тях.

11. Счетоводни политики и оповестявания (продължение)

11.1 Финансови инструменти (продължение)

Последващо оценяване

Оценяването на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация както е описано по-долу:

Финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансовите пасиви по справедлива стойност в печалбата или загубата включват финансови пасиви, държани за търговия, и финансови пасиви, определени при първоначалното признаване като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Финансовите пасиви се класифицират като държани за търговия, ако са придобити с цел повторна покупка в близко бъдеще. Тази категория включва деривативни финансови инструменти, притежавани от Дружеството, които не са определени като хеджингови инструменти в хеджингово взаимоотношение както то е дефинирано в МСФО 9.

Печалбите или загубите по пасиви, държани за търговия, се признават в отчета за доходите.

Финансови пасиви, определени при първоначално признаване като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата, се определят като такива към датата на първоначално признаване, само ако са изпълнени критериите на МСФО 9. Тази категория е от съществено значение за Фонда. Той е определил задълженията по заети ценни книжа като такива пасиви, които се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Заеми и привлечени средства

Тази категория се отнася главно за лихвоносни заеми и привлечени средства. След първоначалното им признаване лихвоносните заеми и привлечени средства се оценяват по амортизирана стойност, чрез метода на ЕЛП., Тази категория не е от съществено значение за Фонда.

Отписване

Финансов пасив се отписва, когато задължението бъде погасено, или прекратено, или изтече. Когато съществуващ финансов пасив бъде заменен с друг от същия кредитодател при съвършено различни условия, или условията на съществуващ пасив бъдат съществено променени, тази размяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов. Разликата в съответните балансови суми се признава в отчета за доходите.

Оценяване на справедлива стойност

Всички пасиви, които са оценени по справедлива стойност или за които се изисква оповестяване на справедлива стойност във финансовия отчет, са групирани в категории според йерархията на справедливата стойност, както е описано по-долу, въз основа на най-ниското ниво използвани входящи данни, които имат значително влияние при оценяването на справедливата стойност като цяло:

- Ниво 1 – Използват се котираны (некоригирани) цени на активни пазари за идентични активи или пасиви
- Ниво 2 – Прилагат се оценителски методи, при които най-ниското ниво използвани входящи данни, съществени за оценката по справедлива стойност, са наблюдавани или пряко, или косвено
- Ниво 3 – Използват се оценителски методи, при които най-ниското ниво използвани входящи данни, съществени за оценката по справедлива стойност, са ненаблюдавани.

11. Счетоводни политики и оповестявания (продължение)

11.1 Финансови инструменти (продължение)

Дивиденди, свързани с финансовите пасиви

Дължимите дивиденди по зетите ценни книжа се начисляват като разход за Фонда и се изплащат на съответните контрагенти.

Компенсирани на финансови активи и пасиви

Финансовите активи и пасиви се нетират, а нетната стойност се отчита в отчета за финансовото състояние, когато Фондът има влязло в сила законно право да нетира признатите стойности, а сделките са предвидени да бъдат уредени на нетна основа.

11.2 Оценяване на справедлива стойност

Фондът измерва инвестициите си във финансови инструменти, като инструменти на собствения капитал, облигации и други лихвени инвестиции по справедлива стойност на всяка отчетна дата.

Справедливата стойност е цената, която би била получена за продажба на актив или платена за прехвърляне на пасив по между пазарните участници към датата на измерване. Измерването на справедливата стойност се основава на предположението, че сделката за продажба на актива или прехвърляне на пасива се извършва или на основния пазар на актива или пасива или, при липса на основен пазар, на най-изгодния пазар за актива или пасива.

Основният или най-изгодният пазар трябва да бъде достъпен за Фонда. Справедливата стойност на актива или пасива се измерва, като се използват предположенията, които участниците на пазара биха използвали, когато ценообразуване на актива или пасива, като се приеме, че участниците на пазара действат в най-добрия си икономически интерес.

Справедливата стойност на финансовите инструменти, търгувани на активни пазари към отчетната дата, се основава на тяхната котировка, без приспадане на транзакционните разходи. За всички останали финансови инструменти, които не се търгуват на активен пазар, справедливата стойност се определя с помощта на оценителски техники, които се считат за подходящи при дадените обстоятелства. Техниките за оценка включват пазарния подход (т.е. с помощта на скорошни пазарни транзакции, коригирани според нуждите и препратка към текущия пазар стойност на друг инструмент, който по същество е същият) и подходът за доход (т.е. дисконтиран паричен поток анализи и модели за ценообразуване на опции, като използват възможно най-много налични и подкрепящи пазарни данни).

За активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност на периодична основа, Фондът определя трансфери между нивата в йерархията, чрез преоценка на категоризацията (въз основа на най-ниското ниво, което е важен за измерването на справедливата стойност като цяло) и смята, че прехвърлянията са настъпили в началото за всеки отчетен период.

11.3 Функционална валута и валута на представяне

Функционалната валута е валутата на първичната икономическа среда, в която Фондът оперира. Дяловете на Фонда се издават в лева, нетната стойност на активите на един дял и цената на обратното изкупуване се изчисляват в лева, поради тази причина функционалната валута на Фонда е лева.

Този финансов отчет е представен в български лева (BGN). Цялата финансова информация, представена в лева е закръглена до хиляда, освен когато е посочено друго.

11. Счетоводни политики и оповестявания (продължение)

11.3 Функционална валута и валута на представяне (продължение)

От 1 януари 1999 година обменният курс на българския лев (BGN) е фиксиран към евро (EUR). Поради тази причина, в този финансов отчет няма отчетен ефект от валутни разлики, възникнали от използването на българския лев като валута на представяне. Обменният курс е BGN 1.95583 / EUR 1.0.

11.4 Сделки в чуждестранна валута

Сделките, осъществени в чуждестранни валути, се трансформират в лева по официалните курсове на БНБ за деня на сделката. Всички активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се преоценяват ежедневно.

11.5 Правила за определяне нетната стойност на активите на фонда

Нетната стойност на активите е общата стойност на всички активи в портфейла, намалена с всички задължения. Фондът прилага правила за определяне на нетната стойност на активите, като разработената методология за определяне на нетната стойност на активите се основава на:

- съответните разпоредби от правилата и проспекта на Фонда;
- съответните законови разпоредби и нормативните актове по прилагането им;
- съответните разпоредби на счетоводното законодателство;
- приложението на общоприети оценъчни методи.

Нетната стойност на активите на един дял е основа за определяне на емисионната стойност и цената за обратно изкупуване на един дял на Фонда. Емитираните дялове се отчитат по номинална стойност. Нетната стойност на активите на Фонда на един дял се изчислява като нетната стойност на активите се раздели на броя издадени дялове.

11.6 Разходи

Разходите се признават в печалби и загуби за периода, през който са възникнали, независимо от паричните плащания. Всички разходи, свързани с дейността на Фонда, включително разходите за възнаграждение на Управляващото дружество и на банката депозитар се признават в печалби и загуби на принципа на текущото начисляване.

Преките разходи на притежателите на дялове, свързани с покупката и обратно изкупуване на дялове от Фонда са посочени в Проспекта на Фонда.

Такси и комисиони

Разход за такси и комисиони се признават в печалбата и загубата с извършването на съответните услуги.

11.7 Данъци

Фондът ползва преференциално данъчно третиране като печалбата му не се облага с корпоративен данък.

11. Счетоводни политики и оповестявания (продължение)**11.8 Основен капитал. Емитиране и обратно изкупуване на дялове**

Основният капитал е представен по номиналната стойност на издадените и платени дялове на Фонда. Фондът емитира дялове по емисионна стойност всеки работен ден. Емисионната стойност на един дял се формира от нетната стойност на активите на един дял плюс разходи по емитирането. Разликата между нетната стойност на активите на един дял и номиналната стойност на един дял се отчита като премийни резерви. В зависимост дали Фондът емитира дяловете си под номинал или над номинал, разликата до номиналната стойност се посочва съответно като отбив или положителна премия при емитирането на дялове. Фондът има задължението да изкупува обратно своите дялове от притежателите им.

11.9 Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и краткосрочните депозити в отчета за финансовото състояние включват парични средства по банкови сметки, в брой и краткосрочни депозити с първоначален падеж от три или по-малко месеца. За целите на отчета за паричните потоци, паричните средства и паричните еквиваленти включват паричните средства и парични еквиваленти, както те са дефинирани по-горе.

12. Промени в счетоводните политики и оповестявания**15. Промени в счетоводните политики и оповестявания****Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2023 г.**

Фондът е приложил следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2023 г., но нямат съществен ефект от прилагането им върху финансовия резултат и финансовото състояние на Фонда:

Изменение на МСС 1 Представяне на финансови отчети

На 12 февруари 2021 г. СМСС издаде „Оповестяване на счетоводни политики (Изменения на МСС 1 и МСФО Практическа декларация 2)“ с изменения, които имат за цел да помогнат на съставителите да решат кои счетоводни политики да оповестят в своите финансови отчети.

Изменение на МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки

На 12 февруари 2021 г. СМСС издаде „Дефиниция на счетоводни приблизителни оценки (Изменения на МСС 8)“, за да помогне на дружествата и на потребителите на финансовите отчети да разграничат промените в счетоводните оценки и промените в счетоводните политики.

Изменение на МСС 12 Данъци върху доходи***Изменение на МСФО 17 Застрахователни договори******Изменение на МСФО 17 Застрахователни договори – Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 — сравнителна информация***

Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Фонда. Тези изменения влизат в сила за годишните отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г.

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от

ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2023 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Фонда. Не се очаква те да имат съществено влияние върху финансовите отчети на Фонда. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Фонда през първия период, започващ след датата на влизането им в сила. По-долу е даден списък с промените в стандартите:

- **Изменение на МСС 1 Представяне на финансови отчети**
- **Изменение на МСС 7 Отчети за паричните потоци и МСФО 7 Финансови инструменти: оповестявания**
- **Изменение на МСС 21 Ефекти от промените в обменните курсове**
- **Изменение на МСФО 16 Лизинг**

14. Условни пасиви и активи

Фондът не признава условни активи във финансовите си отчети, поради факта че не се явяват възможни вземания и евентуалното им признаване може да доведе до признаване на доход, който може никога да не бъде реализиран.

Фонда признава условни пасиви във връзка със извършени разходи за организация и администрация на фонда от Управляващото дружество (бел. 3).

15. Събития след датата на отчетния период

Няма събития след датата на отчетния период, изискващи корекции или оповестяване в годишния финансов отчет на Фонда, които са се случили за периода от отчетната дата до датата, когато този финансов отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите на Управляващото дружество.

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До притежателите на дялове
в борсово търгуван национален договорен фонд от отворен тип
„Експат България Шорт Софикс“

ДОКЛАД ОТНОСНО ОДИТА НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на борсово търгуван национален договорен фонд от отворен тип „Експат България Шорт Софикс“ („Фонда“), състоящ се от отчета за финансовото състояние към 31 декември 2023 г., отчета за всеобхватния доход, отчета за промените в собствения капитал и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи съществена информация за счетоводната политика и друга пояснителна информация.

По наше мнение, приложеният финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Фонда към 31 декември 2023 г. и за неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Фонда в съответствие с *Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители* (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС) заедно с етичните изисквания на Закона за независим финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с тези изисквания и Кодекса на СМСЕС и ЗНФО. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси. За всеки въпрос, включен в таблицата по-долу, описанието на това как този въпрос беше адресиран при проведения от нас одит, е направено в този контекст.

Ние изпълнихме нашите отговорности, описани в раздела от нашия доклад “Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет”, в т.ч. по отношение на тези въпроси. Съответно, нашият одит включи изпълнението на процедури, разработени в отговор на нашата оценка на рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет. Резултатите от нашите одиторски процедури, включително процедурите, изпълнени да адресират въпросите по-долу, осигуряват база за нашето мнение относно одита на приложения финансов отчет.

Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
<p><i>Балансова стойност на финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата</i></p> <p><i>Оповестяванията на Фонда по отношение на финансовите пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата са включени в Пояснителна бележка 5 към финансовия отчет.</i></p>	
<p><i>Към 31.12.2023г. Фондът отчита финансови пасиви по справедлива стойност в печалбата и загубата в размер на 85 хил. лева, които включват задължения към контрагенти по заети ценни книжа и лихви по тях.</i></p> <p><i>За да постигне най-добра инверсна корелация с представянето на Референтния индекс SOFIX, Фондът взема назаем кошница от активи, състоящи се от акциите на компаниите в индекса и ги продава на пазара. В края на периода на заема, Фондът купува обратно от пазара същите акции, с цел връщане на заетите позиции и/или подновява заема на акции за следващ период, поддържайки по този начин постоянни къси позиции по отношение на акциите в индекса, както е оповестено в бележка 5 към финансовия отчет.</i></p>	<p><i>В тази област нашите одиторски процедури включиха:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>➤ Разбиране и обхождане на процеса по оценка на финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност.</i> <i>➤ Проверка на оценяването по справедлива стойност на финансовите пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата, чрез съпоставяне на използваните от Фонда ценови котировки към 31.12.2023г. с публично достъпни пазарни данни и тестване на математическата точност на изчисленията на справедливата стойност и измененията, отчетени в печалбата и загубата за отчетния период.</i>

<p><i>Финансовите пасиви по справедлива стойност в печалбата и загубата са в резултат на инвертното репликиране на индекса SOFIX и съответно тяхната справедлива стойност, се определя чрез препратка към публикувани ценови котировки по заетите ценни книжа.</i></p> <p><i>Балансовата стойност на финансовите пасиви на Фонда, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата, е основен фактор при определяне стойността на неговите нетни активи към отчетната дата и съответно има съществено влияние върху финансовите показатели, базирани на тази стойност и измененията в нея.</i></p> <p><i>Поради съществеността на финансовите пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата, като елемент на финансовия отчет на Фонда, и тъй като те са ключов фактор за определяне на стойността на нетните активи на Фонда и на неговите резултати от дейността, ние сме определили този въпрос като ключов одиторски въпрос.</i></p>	<p>➤ <i>Оценка на адекватността и уместността на оповестяванията на Фонда, свързани с финансовите пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата..</i></p>
---	---

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от Доклад за дейността и Декларация за корпоративно управление, изготвени от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет на нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване.

В случай, че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Ние нямаме нищо за докладване по този въпрос.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приложими в ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за осигуряване изготвянето на финансовия отчет, който да не съдържа съществени отклонения, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Фонда или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Фонда.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени отклонения, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено отклонение, когато такова съществува. Отклоненията могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени отклонения във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят основание за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено отклонение, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено отклонение, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при

конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Фонда.

- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Фондът да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя стоящите в основата сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

ДОКЛАД ВЪВ ВРЪЗКА С ДРУГИ ЗАКОНОВИ И РЕГУЛАТОРНИ ИЗИСКВАНИЯ

Допълнителни въпроси, които поставят за докладване Законът за счетоводството и Законът за публичното предлагане на ценни книжа

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността, декларацията за корпоративното управление и нефинансовата декларация ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и в Закона за публично предлагане на ценни книжа, (чл. 100н, ал. 10 от ЗППЦК във връзка с чл. 100н, ал. 8 т. 3 и 4 от ЗППЦК, както и), приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, чл. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството и на чл. 100(н), ал.7 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.
- в) В Декларацията за корпоративно управление за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, е представена изискваната съгласно Глава седма от Закона за счетоводството и чл. 100(н), ал.8 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа информация.

Становище във връзка с чл. 100н, ал. 10 във връзка с чл. 100н, ал. 8, т. 3 и 4 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

На база на извършените процедури и на придобитото познаване и разбиране на дейността на предприятието и средата, в която то работи, по наше мнение, описанието на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на предприятието във връзка с процеса на финансово отчитане, което е част от доклада за дейността (като елемент от съдържанието на Декларацията за корпоративно управление) и информацията по чл. 10, параграф 1, букви „в”, „г”, „е”, „з” и „и” от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 година относно предложенията за поглъщане, не съдържат случаи на съществено неправилно докладване.

Допълнително докладване относно одита на финансовия отчет във връзка с чл.100н, чл. 4, т. 3 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Изявление във връзка с чл. 100(н), ал.4, т.3, б."б" от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Информацията относно сделките със свързани лица е оповестена в бележка 9 към финансовия отчет. На база на извършените от нас одиторски процедури върху сделките със свързани лица като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло, не са ни станали известни факти, обстоятелства или друга информация, на база на които да направим заключение, че сделките със свързани лица не са оповестени в приложения финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2023 г., във всички съществени аспекти, в съответствие с изискванията на МСС 24 „Оповестяване на свързани лица“. Резултатите от нашите одиторски процедури върху сделките със свързани лица са разгледани от нас в контекста на формирането на нашето мнение относно финансовия отчет като цяло, а не с цел изразяване на отделно мнение върху сделките със свързани лица.

Изявление във връзка с чл. 100(н), ал. 4, т.3, б."в" от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Нашите отговорности за одит на финансовия отчет като цяло, описани в раздела на нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“, включват оценяване дали финансовият отчет представя съществените сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне. На база извършените от нас одиторски процедури върху съществените сделки, основополагащи за финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2023 г., не са ни станали известни факти, обстоятелства или друга информация, на база на които да направим заключение, че са налице случаи на съществено недостоверно представяне и оповестяване в съответствие с приложимите изисквания на МСФО, приети от ЕС. Резултатите от нашите одиторски процедури върху съществените за финансовия отчет сделки и събития на Фонда са разгледани от нас в контекста на формирането на нашето мнение относно финансовия отчет като цяло, а не с цел изразяване на отделно мнение върху тези съществени сделки.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация:

- „Крестън БулМар – финансов одит“ ООД е назначено за задължителен одитор на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2023 г. на борсово търгуван национален договорен фонд от отворен тип „Експат България Шорт Софикс“ („Фонда“) с решение на едноличния собственик на капитала на Управляващото дружество „Експат Асет Мениджмънт“ ЕАД за период от една година.
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2023 г. на Фонда представлява трети пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от нас.

- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на лицата, натоварени с общо управление на Фонда, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Фонда.
- За периода, за който се отнася извършения от нас задължителен одит, освен одита, ние не сме предоставяли други услуги на Фонда.

**Одиторско дружество “Крестън БулМар – финансов одит” ООД с
регистрационен номер 119**

**ДЕС Вяра Петрова Кукова
Регистриран одитор, отговорен за одита**

**Величка Стоянова Маркова
Прокуррист**

**ул. Найчо Цанов № 172
гр. София 1309, България**

25 март 2024 год.

ДО

Притежателите на дялове

в борсово търгуван национален договорен фонд от отворен тип
„Експат България Шорт Софикс“

ДЕКЛАРАЦИЯ

по чл. 100н, ал. 4, т. 3

от Закона за публично предлагане на ценни книжа

Долуподписаната:

Вяра Петрова Кукова, в качеството ми на Управител на одиторското дружество “Крестън БулМар – финансов одит” ООД, с ЕИК 130857562, със седалище и адрес на управление: гр. София, п.к. 1309, ул. Найчо Цанов 172, ет.3 и регистриран одитор (с рег.№668 от регистъра при ИДЕС по чл.20 от Закона за независим финансов одит), отговорен за одит ангажимента от името на одиторско дружество “Крестън Булмар – финансов одит” ООД (с рег.№119 от регистъра при ИДЕС по чл.20 от Закона за независимия финансов одит) при ИДЕС, декларирам, че:

“Крестън БулМар – финансов одит” ООД беше ангажирано да извърши задължителен финансов одит на борсово търгуван национален договорен фонд от отворен тип **„Експат България Шорт Софикс“** (Фонда) за 2023г., съставен съгласно Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС, общоприето наименование на счетоводната база, дефинирана в *т. 8 на ДР за Закона на счетоводството* под наименование „Международни счетоводни стандарти“. В резултат на нашия одит издадохме одиторски доклад на 25 март 2024 г.

С настоящето УДОСТОВЕРЯВАМ, ЧЕ както е докладвано в издадения от нас одиторски доклад относно годишния финансов отчет на борсово търгуван национален договорен фонд от отворен тип „Експат България Шорт Софикс“ за 2022 година, издаден на 25 март 2024 година:

- 1. Чл. 100н, ал. 4, т. 3, буква „а“ Одиторско мнение:*** По наше мнение, приложеният финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Фонда към 31 декември 2023 г. и за неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС);
- 2. Чл. 100н, ал. 4, т. 3, буква „б“ Информация относно сделките на борсово търгуван национален договорен фонд от отворен тип „Експат България Шорт Софикс“ със свързани лица.*** Информацията относно сделките със свързани лица е надлежно оповестена в Пояснителна бележка 9 към финансовия отчет. На база на извършените от нас одиторски процедури върху сделките със свързани лица като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло, не са ни

станали известни факти, обстоятелства или друга информация, на база на които да направим заключение, че сделките със свързани лица не са оповестени в приложения финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2023 г., във всички съществени аспекти, съгласно изискванията на МСС 24 Оповестяване на свързани лица. Резултатите от нашите одиторски процедури върху сделките със свързани лица са разгледани от нас в контекста на формирането на нашето мнение относно финансовия отчет като цяло, а не с цел изразяване на отделно мнение върху сделките със свързани лица;

3. **Чл. 100н., ал. 4, т. 3, буква „в“ Информация, относно се до съществените сделки.** Нашите отговорности за одит на финансов отчет като цяло, описани в раздела на нашия доклад „Отговорности на одитора за одит на финансов отчет“, включват оценяване дали финансовият отчет представя съществени сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне. На база на извършените от нас одиторски процедури върху съществените сделки, основополагащи за финансов отчет за годината, завършващ на 31 декември 2023 г., не са ни станали известни факти, обстоятелства или друга информация, на база на които да направим заключение, че са налице случаи на съществено недостоверно представяне и оповестяване в съответствие с приложимите изисквания на МСФО, приети от Европейския съюз. Резултатите от нашите одиторски процедури върху съществените за финансов отчет сделки и събития на Фонда са разгледани от нас в контекста на формирането на нашето мнение относно финансов отчет като цяло, а не с цел изразяване на отделно мнение върху тези съществени сделки.

Удостоверенията направени с настоящата декларация, следва да се разгледат единствено и само в контекста на издадения от нас одиторски доклад в резултат на извършения независим финансов одит на годишен финансов отчет на борсово търгуван национален договорен фонд от отворен тип „Експат България Шорт Софикс“ за отчетния период, завършващ на 31 декември 2023г., с дата 25 март 2024 г. Настоящата декларация е предназначена единствено за посочения по-горе адресат и е изготвена единствено и само в изпълнение на изискванията, които са посочени с чл. 100н, ал. 4, т. 3 от Закона за публично предлагане на ценни книжа (ЗППЦК) и не следва да се приема като заместваща нашите заключения, съдържащи се в издадения от нас одиторски доклад от 25 март 2024 г. по отношение на въпросите, обхванати от чл. 100н, ал. 4, т. 3 от ЗППЦК.

Одиторско дружество “Крестън „БулМар-Финансов одит“ ООД с рег. номер 119:

Вяра Петрова Кукова
Управител

Вяра Петрова Кукова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Дата: 25 март 2024г.
гр. София